

11205

42569

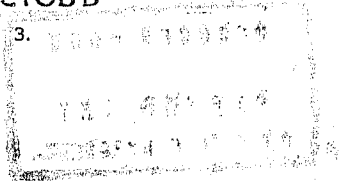

~~8486~~
~~1943~~

ВОЕННА БИБЛИОТЕКА

АТАНАСЪ ХРИСТОВЪ

генералъ о. з.

ВОЕННОТО ДѢЛО ВЪ НАШЕТО ОТЕЧЕСТВО ПРЕЗЪ ВРЕМЕ НА ТУРСКОТО ВЛАДИЧЕСТВО

1938

ОКТОМВРИИ

101

555.4

11215

~~11215~~

42569

Историята на българския народъ отъ турското нашествие до освобождението не е поставена на научна основа. Веднага следъ освобождението нашитѣ историци се нахвърлиха върху прѣснитѣ още исторически материали по възраждането, проучиха ги добре и този периодъ, пълненъ съ много силни деятели и самоотврежени борци, се очерта ясно. Цѣлиятъ народъ отъ този периодъ изпѣква предъ нашитѣ очи съ повдигнато народностно съзнание, готовъ да се жертвува за своята духовна и политическа свобода.

Историята на България отъ турското нашествие на Балканския полуостровъ до възраждането бѣ свързана съ историята на Турция и съ нея никой почти не се занимаваше. Нѣмаше достатъчно материали, пѣкъ и историцитѣ избѣгваха неблагоприятната работа да изучаватъ тоя периодъ.

По този начинъ нашата история отъ края на 1400 до 1879 г. естествено се подѣли на два периода: тъменъ — отъ покоряването на България до възраждането и свѣтълъ — отъ възраждането до освобождението.

Подъ впечатлението на омразното робство и безъ сериозни проучвания нашиятъ народъ презъ първия периодъ е представенъ като сбирщина отъ роби, „покорна рая“, безъ народностно съзнание, народъ плячка на победителитѣ турци.

Между това самитѣ завоеватели бѣха удивени отъ високата култура на народитѣ въ Балканския полуостровъ, а на първо мѣсто отъ българския народъ. Турската назадничавостъ и неспособностъ не даваха условия за процѣвтяването на тази култура и тя започна да запада, но българскиятъ народъ никога не е забравялъ своето славно минало. Само така можемъ да си обяснимъ и самото възраждане. И наистина, откъде се взеха всички тѣзи вдъхновени деятели на възраждането, откъде изникнаха тѣзи желѣзни воли и характери, най-после, откъде изникна този възпламеняващъ се народъ, който възприе идеитѣ на възраждането съ удивителна воинственостъ и ги превърна въ дѣло?

Нѣма съмнение, че народностното съзнание е тлѣло въ неблагоприятнитѣ моменти, за да пламне, щомъ настѣпятъ по-добри времена, които и настѣпиха съ постепенното разслабване на турската държава.

Като изследваме военното дѣло на българитѣ презъ времето на турското владичество, ние се натъкваме на множество белези, които ни сочатъ, че, благодарение на вродената си воинственостъ, българскиятъ народъ винаги е заемалъ видно мѣсто въ турския държавенъ и воененъ животъ и никога не е изпадналъ въ положението на отчаянъ робъ. Ние виждаме дори, че когато турската държава е използвала напълно тази способностъ на българитѣ, тя се е издигала до невѣроятна висота, а щомъ българскиятъ народъ е преставалъ да дава своето военно сътрудничество, държавата е отивала къмъ бързъ упадъкъ.

Въ настоящия трудъ излагаме военната дейностъ на българския народъ презъ време на турското владичество. Поради ограничената възможностъ, ние не направихме пълно изложение на всички турски войни, които до голѣма степенъ сж и български войни.

Бждещото по-пълно проучване на военното дѣло у насъ въ турско време има голѣмо значение и за проучване военнитѣ качества на нашия народъ, защото тѣ сж проявени въ времена, когато той не е ималъ свое държавно устройство

Съдържание

Стр.

Глава I

Българитѣ на военна служба въ турската войска	
1. Васалство	3
2. Българитѣ въ турскитѣ междуособни войни.	9
3. Спахийство	11
4. Еничарство	15
5. Войниганство	21
6. Доброволчество	31
7. Казачество	34
8. Редовна военна служба (помаци)	37
9. Джелепи	40
10. Бегликчи	41
11. Военна повинность	43

Глава II

Българитѣ въ турскитѣ размирици	
1. Богомилски бунтове	49
2. Кърджалии	50
3. Кабадаии	59

Глава III

Българитѣ въ чужди войски противъ Турция	
1. Българи въ Австро-унгарската войска	62
2. Българи въ руската войска	64
3. Българи въ сръбското въстание презъ 1806 г.	68
4. Българи въ гръцкото въстание 1821—1828 г.	70
5. Българи доброволци въ Сърбия презъ 1862 г.	73
6. Свещенъ съюзъ между Ромъния и България презъ 1866 г.	77
7. Българитѣ въ Сръбско-турската война презъ 1876 год.	78

Глава IV

Самостоятелни борби на българитѣ срещу Турция	
1. Въстания	89
2. Хайдути	91
3. Чети	97
4. Комити	103

Глава V

Българитѣ отъ турско време като воененъ елементъ	
--	--